

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/352/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413203955
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6413203955.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa O. D. C. M. AG, so sídlom vo R., O. č. XXC, XXXX W., O.: B.-XXX.XXX.XXX, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave, Karadžičova č. 8, proti odporcovi R. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom v W. nad U., J. č. XXX/XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, Sofijská č. 13, IČO: 42 247 268, zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom v Košiciach, Stará Baštová č. 2, IČO: 35 569 298, v konaní o zaplatenie 1 257,16 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6C/19/2014-86 zo dňa 25. 11. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia vo výške 138,44 € na účet číslo 4200922518/8360, VS: 17329, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia p o t v r d z u j e.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania proti navrhovateľovi n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie o návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť sumu 1257,16 € s príslušenstvom, podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie konania navrhovateľom, zastavil; o náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p. tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli; navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia vo výške 138,44 € na účet číslo 4200922518/8360, VS: 17329, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia; v zmysle § 11 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku za návrh v sume 68,30 € navrhovateľovi prostredníctvom príslušného daňového úradu; zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6C/19/2014 zo dňa 26. 02. 2014, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť uhradiť súdny poplatok za odpor v sume 75,- €.

Výrok o trovách konania medzi navrhovateľom a vedľajším účastníkom na strane odporcu odôvodnil okresný súd tým, že zastavenie konania procesne zavinil navrhovateľ, ktorý nepreukázal, že späťvzatie návrhu na začatie konania v celom rozsahu zavinil odporca a vedľajší účastník. Vstup združenia OZ právna pomoc spotrebiteľom, ako právnickej osoby založenej za účelom ochrany práv spotrebiteľov podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, do konania umožňovalo ust. § 93 ods. 2 O. s. p. Vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane odporcu, ktorý do konania vstúpil dňa 13. 08. 2013, vznikli trovy konania vyčíslené právnym zástupcom vedľajšieho účastníka v celkovej sume 138,44 € predstavujúcej náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby po 61,41 € (prevzatie veci a vyjadrenie k návrhu) spolu s dvomi režijnými paušálmi po 7,81 €. Takto uplatnené trovy právneho zastúpenia okresný súd vedľajšiemu účastníkovi priznal.

Proti výroku uznesenia o náhrade trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ; žiadal v napadnutom výroku uznesenie okresného súdu zmeniť a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznať. Okresný súd vec nesprávne právne posúdil; v danom prípade bola účasť vedľajšieho účastníka v konaní, navyše zastúpeného právnym zástupcom, zbytočná a neúčelná. S účinnosťou od 01. 05. 2014 je súd v prípade spotrebiteľských zmlúv v súlade s § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa povinný prihliadnúť na premlčanie práva z úradnej povinnosti, čo bolo aj dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania. Napadnuté uznesenie okresného súdu nie je dostatočne zdôvodnené, nakoľko nie je zrejmé, kedy a akým podaním sa právny zástupca vedľajšieho účastníka k veci vyjadril, prípadne či priznaná náhrada trov právneho zastúpenia predstavuje aj náhradu trov za úkon právnej služby - podanie odporu proti platobnému rozkazu. Prvostupňový súd vo veci nerozhodol na základe aktivity právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ale až na základe dispozičného úkonu navrhovateľa. Späťvzatie návrhu na začatie konania nebolo v príčinnej súvislosti so vznesenou námietkou premlčania, nový navrhovateľ v predmetnej veci reagoval na odpor podaný odporcom, ktorý jediný je oprávnený subjekt na podanie odporu proti platobnému rozkazu. Aktívny odporca, ako spotrebiteľ, by v konaní dosiahol rovnaký úspech aj bez príčinenia vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník neuviedol žiadne iné skutočnosti ani právne argumenty nad rámec tých, ktoré je súd povinný zistiť sám z úradnej povinnosti, a ktoré navrhovateľa viedli k späťvzatiu návrhu. Navrhovateľ nespochybňuje ústavné právo, obsiahnuté v ustanovení čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, avšak toto právo na právne zastúpenie nie je právom na náhradu trov konania. Zdôraznil, že právo na právne zastúpenie (právnu pomoc) treba odlišovať od práva na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc, ktoré je podmienené účelnosťou vynaložených trov (v tomto smere navrhovateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7MCdo/1/2014). Zo strany vedľajšieho účastníka sa nejedná o účelne vynaložené trovy. Vznesenie námietky premlčania je rutinnou záležitosťou, ktorá je zvládnuteľná prostredníctvom administratívy vedľajšieho účastníka, na ktorú nebola potrebná odborná pomoc zvoleného advokáta. Vyjadrenia vedľajšieho účastníka predstavujú formulárové podania, ktoré majú podobu použitého vzoru a navzájom sa odlišujú len v minimálnej miere. Navrhovateľ na podporu svojho názoru o efektívnosti trov konania, ako predpokladu ich priznania poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ako napr. uznesenia sp. zn. 2SŽi/6/2014 a sp. zn. 2SŽi/10/2014), nálezy Ústavného súdu ČR (sp. zn. IV. ÚS 3259/11, III. ÚS 3303/11, I ÚS 988/12), ako aj konkrétne rozhodnutia okresných a krajských súdov SR. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých na vstup nebol žiaden dôvod, navodzuje dojem, že účelom vstupu nie je ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

Vedľajší účastník vo vyjadrení navrhol odvolanie navrhovateľa ako nedôvodné zamietnuť. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za vecne správne. Vedľajší účastník je oprávnený vstúpiť do konania, predmetom ktorého je nárok proti spotrebiteľovi v ktoromkoľvek štádiu konania pred jeho právoplatným skončením. Vedľajší účastník, ktorým je združenie zamerané na ochranu práv spotrebiteľov, účinne vstúpil do konania podaním písomného oznámenia o vstupe do konania. I keď sa určitý subjekt stáva vedľajším účastníkom už v momente, keď súdu dôjde jeho procesný úkon obsahujúci prejav vôle vstúpiť do konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, má bezpochyby účastník konania, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, procesné právo vyjadriť svoj nesúhlas s jeho vstupom do konania. Nesúhlas hlavného účastníka, aj to len spotrebiteľa a nie navrhovateľa, môže zabrániť účasti vedľajšieho účastníka v konaní, avšak je potrebné poukázať na skutočnosť, že k nesúhlasu spotrebiteľa so vstupom vedľajšieho účastníka nedošlo, naopak vedľajší účastník komunikoval so spotrebiteľom a spotrebiteľ prejavil výslovný súhlas s jeho vstupom do konania a s pomocou v spore. Vedľajší účastník vykonal svoje úkony (vstup do konania a vyjadrenie k návrhu, v ktorom vzniesol námietku premlčania) v čase pred späťvzatím návrhu na začatie konania, nie ako to mylne uvádza navrhovateľ, ktorý tvrdí, že to bolo po späťvzati návrhu. Pokiaľ navrhovateľ namieta, že vedľajší účastník poukázal na námietku premlčania, o ktorej súdy rozhodujú po 01. 05. 2014 ex offa, vedľajší účastník uvádza, že námietku premlčania vzniesol dňa 11. 11. 2013, teda ešte popred prijatím tejto právnej úpravy, o ktorej nemohol v čase uskutočnenia úkonu vedieť, že bude zákonodarcom prijatá. Všetky úkony vedľajšieho účastníka boli účelne vynaložené. Bez vstupu vedľajšieho účastníka do konania by pravdepodobne k späťvzatiu návrhu nedošlo. Námietka premlčania bola kvalifikovaným vyjadrením sa k návrhu na začatie konania, ktorá znamenala, že súd nemohol navrhovateľovmu návrhu vyhovieť.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Zo spisu okresného súdu je zrejmé, že návrhom na začatie konania zo dňa 15. 03. 2013 sa pôvodný navrhovateľ - spoločnosť Profidebt Slovakia, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mliekarenská 10, IČO: 35 925 922, domáhal vydania platobného rozkazu zaväzujúceho odporcu na zaplatenia sumy 1257,16 € s príslušenstvom z titulu neuhradenej časti úveru poskytnutého na základe Zmluvy o pôžičke zo dňa 21. 11. 2007. V priebehu konania (dňa 13. 08. 2013) doručil vedľajší účastník okresnému súdu elektronické podanie, v ktorom oznámil svoj vstup do konania na strane odporcu. Súd vo veci pôvodne rozhodol platobným rozkazom č. k. 16Rob/315/2013-44 zo dňa 28. 10. 2013 tak, že návrhu navrhovateľa (zmenenému a doplnenému v podaniach zo dňa 17. 10. 2013) v plnom rozsahu vyhovel. Predmetný platobný rozkaz bol doručený navrhovateľovi dňa 05. 11. 2013 a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu dňa 11. 11. 2013; odporca si platobný rozkaz prevzal na Obvodnom oddelení Policajného zboru Žiar nad Hronom dňa 05. 02. 2014. Vedľajší účastník podal proti platobnému rozkazu odpor zo dňa 11. 11. 2013, v ktorom vzniesol námietku premlčania navrhovateľom uplatneného nároku a žiadal návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť; uplatnil si trovy konania v sume 138,44 € za dva úkony právnych služieb po 61,41 € (prevzatie veci vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie k návrhu na začatie konania) a dva režijné paušály po 7,81 €. S odporom podaným vedľajším účastníkom a jeho obsahom vyjadril odporca súhlas v odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 06. 02. 2014, v ktorom sám vzniesol námietku premlčania. Uznesením č. k. 6C/19/2014-82 zo dňa 20. 06. 2014 okresný súd pripustil zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa tak, že namiesto pôvodného navrhovateľa vstúpil do konania navrhovateľ. Po doručení predvolania (na termín pojednávania 25. 11. 2014) vzal navrhovateľ návrh na začatie konania späť v celom rozsahu podaním zo dňa 24. 11. 2014, doručeným okresnému súdu pred pojednávaním dňa 25. 11. 2014. Následne odvolaním napadnutým uznesením okresný súd rozhodol o zastavení konania, o trovách konania, o vrátení kráteného súdneho poplatku navrhovateľovi a o zrušení uznesenia č. k. 6C/19/2014 zo dňa 26. 02. 2014.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, pretože predmetný právny úkon uzavrel odporca ako spotrebiteľ. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov. Pre správne rozhodnutie o odvolaní je potrebné primárne zodpovedať na otázky, či vedľajší účastník, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa, je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastúpením môže vzniknúť právo na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

Účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. (účinného do 31. 12. 2014, a teda v čase uskutočnenia procesného úkonu vedľajšieho účastníka) nastávajú okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu; výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný; prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma; dôvodom nepripustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania; následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05. 02. 2013). Z ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p. vyplýva samostatné procesné postavenie vedľajšieho účastníka v konaní porovnateľné s postavením účastníka konania vo vzťahu k procesným právam a procesným povinnosťami.

Z ustanovenia § 93 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa

osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky č. 10a k ustanoveniu § 93 ods. 2 O. s. p.) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže § 93 ods. 2 O. s. p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k § 93 ods. 1 O. s. p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania, vyplývajúcej z § 93 ods. 1 O. s. p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Z toho jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, vedľajší účastník má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník s tým, že nemusí preukazovať svoj právny záujem na jeho výsledku, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava, uvedená v § 93 ods. 2 O. s. p.. Z § 93 ods. 4 prvá veta O. s. p., podľa ktorého vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Súčasne platí, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Nakoľko navrhovateľ späťvzatím návrhu procesne zavinil zastavenie konania a právo na náhradu trov konania vzniklo plne úspešnému odporcovi, vzniklo právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a uplatnil náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov. Pri rozhodovaní o jeho trovách konania posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia. Z následnosti úkonov navrhovateľa je možné dôjsť k záveru, že dôvodom späťvzatia návrhu bolo oznámenie podpory odporcu vedľajším účastníkom - OZ právna pomoc spotrebiteľom vo vstupe do konania, realizovanom podaním zo dňa 07. 06. 2013 a argumentácia vedľajšieho účastníka vyjadrená v odpore zo dňa 11. 11. 2013, spočívajúca najmä vo vznesení námietky premlčania. Písomné podanie vedľajšieho účastníka označené ako „Odpor proti platobnému rozkazu“, považoval odvolací súd rovnako ako okresný súd za vyjadrenie vo veci. Okolnosť, že na premlčanie musí súd podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. prihliadať ex offio nie je pre posúdenie dôvodnosti a účinnosti obrany vedľajšieho účastníka na strane odporcu relevantná, a to už len z dôvodu, že v prejednávanej veci by za situácie, že súd nerozhodne o zastavení konania nedošlo k posudzovaniu premlčania navrhovateľom uplatňovaného nároku z úradnej povinnosti, ale práve na návrh vedľajšieho účastníka, ktorý premlčanie navrhovateľom uplatneného nároku v rámci ochrany práv spotrebiteľa uplatňoval. Námietka premlčania bola vedľajším účastníkom vznesená navyše v čase pred prijatím predmetnej právnej úpravy, pričom s ňou odporca súhlasil a pripojil sa k nej v odpore zo dňa 06. 02. 2014. Náklady vedľajšieho účastníka, vynaložené na právnu pomoc, považoval odvolací súd za vynaložené účelne.

V prejednávanej veci preto vzniklo vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu právo na náhradu trov konania za nevyhnutné právne úkony, ktoré boli potrebné na ochranu záujmov odporcu voči navrhovateľovi, a to konkrétne dva úkony právnych služieb - 1. prevzatie a príprava zastúpenia v sume 61,41 € spolu s režijným paušálom v sume 7,81 € a 2. vyjadrenie vo veci samej v sume 61,41 € spolu s režijným paušálom v sume 7,81 €, t. j. trovy konania vedľajšieho účastníka v celkovej sume 138,44 €, ktoré je navrhovateľ v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. povinný zaplatiť právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu s odkazom na § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vedľajší účastník na strane odporcu bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný a vzniklo mu voči neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov konania. Keďže však vedľajší účastník neurobil žiadny návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania a ani mu žiadne trovy konania zo spisu nevyplývajú, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania proti navrhovateľovi nepriznal. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.